

Robinia is een onderschatte boom. Behalve gezond loof hebben de meeste soorten en cultivars een rijke bloei aan het einde van de lente. Omdat er zowel hoog als laag groeiende vormen zijn, is er voor elke tuin wel een geschikte Robinia beschikbaar.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Robinia behoort tot de vlinderbloemfamilie, de Fabaceae. Een familie waartoe onder andere ook Laburnum, Cytisus, Caragana en Cercis behoren. De wetenschappelijk naam is een verwijzing naar Jean Robin (1550-1629). Deze plantkundige en arts werkte aan de medische faculteit in Parijs ten tijde van Hendrik de IV en Lodewijk de XIII. Rond 1600 ontving hij zaad van Robinia-bomen uit Virginia (USA) en het materiaal dat hij daarmee opkweekte, plantte hij met name in Jardin des Plantes. Valse acacia is de Nederlandse naam. Dit omdat Robinia qua uiterlijk veel overeenkomsten vertoont met de in de tropen groeiende Acacia. De soortnaam van de bekendste soort, *R. pseudoacacia*, bevestigt deze overeenkomst. Van nature groeit het geslacht echter niet in de tropen maar in delen van Noord-Amerika. Kenmerkend voor alle soorten zijn de samengestelde, ofwel geveerde, bladeren. De deelblaadjes zijn bijna rond en tot enkele centimeters groot. Kenmerkend is ook het in het voorjaar laat uitlopen en het in het najaar laat afvallen van het blad. De bloemen van Robinia trekken veel bijen aan en bij sommige soorten geuren ze. Soms ook worden de bloemen gebruikt voor het aromatiseren van wijn. Belangrijk kenmerk is ook het sterke hout. Omdat het hout - ook ondergronds - amper rot, wordt wel gesproken over Europees hardhout.

BOL-ACACIA

Het meest bekend is de bol-acacia, *R. pseudoacacia* 'Umbraculifera'. Deze kleine boom met kogelronde kroon was vooral in de jaren '90 van de vorige eeuw een populaire plant. Vaak in aantal aangeplant als markering van een grenslijn of langs een oprit. Voordelen van deze bolvorm zijn het gezonde loof, de bescheiden omvang en het feit dat de kroon goed snoeibaar is. Een prima stamboom dus voor de kleine tuin! Overigens, wie de boom niet snoeit, krijgt een boom met een schermvormige kroon

Robinia slavini 'Hillieri'

Robinia kan verschillen in maat en kleur

die circa 7 meter hoogte haalt. 'Umbraculifera' groeit altijd op een onderstam en bloeit niet. Eveneens bekend is de geelbladige *R. pseudoacacia* 'Frisia'. Opvallend in het voorjaar wanneer het jonge loof heldergeel uitloopt maar naarmate de zomer vordert, verandert het blad naar groengeel. In de herfst is er weer een verkleuring naar goudgele. De witte bloemen verschijnen slechts sporadisch. *R. pseudoacacia* 'Tortuosa' is eveneens noemenswaardig omdat deze cultivar sterk gedraaide takken heeft en daardoor in de winterperiode opvalt. Wie de voorkeur geeft aan bloei kiest echter niet voor de cultivars maar voor de soort. Met zijn 20 meter hoogte is *R. pseudoacacia* niet geschikt voor de doorsnee tuin maar wel veel gebruikt als park- of laanboom. Kenmerkend bij oude bomen is de onregelmatige groei van de kroon en de diep gegroefde stam. Overdadig is de bloei in juni met crèmewitte bloemen die sterk geuren.

ROZE BLOEIEND

Wie een kleinere Robinia met bloem wil, komt uit bij diverse roze bloeiende soorten en cultivars. *R. viscosa*, de kleverige acacia of lijm-aca-

cia, groeit uit tot een ruim 10 meter hoge boom met een min of meer ronde kroon. Meest kenmerkend voor de soort zijn de kleverige klierharen op de takken en bladstelen en opvallend is de lichtroze bloei in tot 10 cm lange trosen. De hoofdbloei valt in juni maar daarna is er nog een bescheiden nabloei. *R. hispida*, de ruwe acacia, bloeit eveneens roze. In de soortnaam zit het woord ruw omdat de takken ruw aanvoelen. Ook deze soort bloeit roze en wordt in Nederland nog wel eens op stam geënt zodat een kleine vroegzomerbloeiende boom ontstaat. De soort verlangt een beschutte standplaats uit de wind omdat takbreuk op de loer ligt. Soms wordt deze soort als leiplant tegen een zuidmuur gebruikt. Het meest gekweekt is *R. hispida* var. *rosea* die tegenwoordig *R. elliotii* heet. *R. x ambigua* 'Bellarosea' en 'Decaisniana' - kruisingsvormen tussen *R. pseudoacacia* en *R. viscosa* - zijn beide rozebloeiende boomvorm tot 8 meter hoogte komen en ook *R. x margareta* 'Casque Rouge' en *R. slavini* 'Hillieri' zijn fraaie bomen met gezond loof en een rijke en geurende (purper)roze bloei.